

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Практикум з загальної психології LW 053 1C PRPS; LW 053 1B PRPS	
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 –2 семестр	
Course of study / Назва спеціальності	053 Психологія	
Educational program / Освітня програма	053 Психологія	
Education - ECTS / Рівень – Кредити	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, молодший бакалавр з психології; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, бакалавр з психології – 5 ECTS;	
Status / Статус	Обов'язкова	
Learning language / Мова навчання	Українська мова	
Author / Укладач	Яцюк Анастасія Миколаївна, кандидат психологічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: asbvus.13@gmail.com ; http://orcid.org/0000-0003-0854-1795 моб. +380501948291	
Консультації	вт, 15:30 – 16:50	

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - розкрити основні принципи й правила проведення дослідження структурних компонентів особистості як системного утворення, особливостей прояву та розвитку особистісних якостей; визначити відмінності у процедурі та принципах проведення дослідження особистості за різними психологічними напрямками.

Завдання курсу:

- методичні - сформувати в студентів науковий підхід до вивчення особливостей розвитку й функціонування особистості; засвоїти процедурні особливості проведення групового та індивідуального обстеження в межах науково-дослідного та прикладного дослідження;

- пізнавальні - познайомити студентів з основними вимогами до процедури проведення наукового дослідження особистісних якостей, з основними різновидами психологічних підходів до дослідження особистості, з факторами, які впливають на хід проведення й результати експериментального вивчення людини;

- практичні - розвинути вміння планувати наукові та прикладні дослідження на рівні вивчення особистості, підбирати методичних інструментарій залежно від цілей і предмета дослідження; проводити групове та індивідуальне обстеження, підготовляти отримані результати для подальшої процедури обробки, визначати основні показники дослідження психічних процесів, явищ, особливостей, обробляти й інтерпретувати отримані дані.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Специфіка методів психологічного дослідження

Специфіка методів дослідження в психологічному дослідженні. Множинність класифікацій психологічних методів (класифікації Б.Г. Ананьєва, С.Л. Рубінштейна, Г.Д. Пирьова, М.С. Роговіна, Г.В. Залевського та ін.).

Три основні напрями психодіагностичного дослідження особистості: об'єктивний, суб'єктивний та проєктивний. Структура тесту як об'єктивного психодіагностичного методу дослідження властивостей особистості. Структура опитувальника як суб'єктивного методу визначення психічних якостей та функцій особистості. Специфіка застосування проєктивних методик. Основні види проєктивних методів, особливості визначення якісних та кількісних показників.

Метод спостереження в психології, його специфіка. Спостереження як метод і як методика дослідження. Складові спостереження як конкретної методики дослідження. Особливості складання програми спостереження. Засоби фіксування результатів спостереження.

Специфіка проведення опитування в психології. Основні форми опитування: інтерв'ю й анкетування. Види інтерв'ю. Основні фази проведення опиту. Основні типи питань і особливості їх формулювання. Правила складання програми опитування. Засоби спонукання активності респондента в процесі проведення опиту. Техніка роботи психолога при отриманні незадовільної відповіді від респондента.

Тема 2. Дослідження особливостей відчуття та сприйняття

Класичні методи дослідження значень абсолютних та диференціальних порогів: методи „мінімальних змін“, „постійних подразників“ та „середньої оцінки“. Визначення умов, які впливають на значення порогів. Основні закони психофізики. Основні методи та прийоми дослідження константності та предметності сприйняття. Два основних метода дослідження об'єму сприйняття: повного та часткового відтворення інформації. Визначення основного прийому дослідження перцептогенезу. Основні методи вивчення особливостей сприйняття часу: метод відтворення певного проміжку часу; метод абсолютної оцінки; оцінка за методом порівняння; оцінка за методом продукування. Основні прийоми вивчення сприйняття часової послідовності подій. Основні закономірності сприйняття часу.

Визначення основних властивостей процесу уявлення, які визначені за допомогою експериментальних процедур та технік самооцінки та саморанжирування. Основні групи методів дослідження процесів уявлення: об'єктивні, суб'єктивні та проєктивні. Загальна характеристика кожної групи методів та аналіз окремих методик.

Тема 3. Дослідження особливостей уваги та пам'яті

Експериментальні методи дослідження особливостей процесів пам'яті. Два класичних методи вивчення об'єму короткочасної пам'яті: методи Джекобса та Бушке. Методи дослідження основних мнемічних процесів.

Аналіз особливостей процесу запам'ятовування інформації за допомогою технік: метод утримання членів ряду; метод завчання; метод вдалих відповідей; метод антиципації. Основні методи дослідження процесів відтворення та впізнання інформації: метод утримання членів ряду; метод тотожних рядів. Класичні методи аналізу особливостей процесу зберігання інформації у пам'яті: метод утримання членів ряду; метод послідовного відтворення; метод заданого еталону; техніка реконструювання ряду; метод збереження інформації. Основні прийоми аналізу опосередкованих форм запам'ятання інформації. Методи „Подвійної стимуляції” та «Піктограми».

Основні властивості процесу уваги. Поняття про перцептивний та інтелектуальний об'єми уваги. Основні показники визначення об'єму інтелектуальної уваги. Методики «коректурної проби» як основний методичний прийом дослідження властивостей уваги. Основний прийом дослідження вибірковості, як властивості процесу уваги. Визначення основних показників дослідження стійкості уваги: тривалість та динаміка. Метод «подвійних зображень» як основний методичний прийом аналізу тривалості стійкості уваги. Правила створення графіку працездатності для аналізу характеристики динаміки. Основні методи дослідження концентрації, переключення та розподілу уваги. Визначення показників переключення та розподілу уваги. Методичний прийом дослідження концентрації уваги. Приклади перешкод, що використовуються у експериментальному та психодіагностичному дослідженнях.

Тема 4. Дослідження особливостей мислення та уяви

Класифікація підходів дослідження розумового процесу: - аналіз структури розумового процесу та факторів, які визначають рівень успішності вирішення розумової задачі (техніка самоспостереження; метод розмірковування вголос; методика «підказки», метод рішення математичних задач, які зростають за рівнем складності); - аналіз особливостей розумових операцій (метод аналізу здійснення певних логічних операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, конкретизації; техніка екстраполяції результату; метод доповнення; методики інтерпретації та оцінки значення прислів'їв); - аналіз стратегій вирішення розумових задач (метод визначення стратегій Дж. Брунера та методика Л.С. Виготського-Сахарова).

Методи визначення процесу розуміння тексту. Аналіз шкал оцінки продуктивності процесу розуміння за методом здійснення переказу тексту. Метод надання відповідей на запитання до тексту та метод складання запитань до тексту. Класифікація запитань. Методи доповнення інформації, надання узагальнюючого резюме до тексту, складання плану тексту, транспозиційного аналізу тексту (Брудного А.А.) та семантичного диференціалу.

Експериментально-психологічні методи дослідження мови (мовлення). Прямі й непрямі методи вивчення мовлення суб'єктів; загальна характеристика групи непрямих методів. Психологічні, асоціативні та ігрові методи вивчення мовлення, мовної продукції й мовного процесу.

Тема 5. Дослідження особливостей емоційно-вольової сфери

Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів діяльності. Структура реакції суб'єкта та основні показники визначення її успішності.

Визначення основних показників дослідження рухової активності та їх психологічного змісту на 4 рівнях: на рівні вивчення мікрорухів; на рівні аналізу макрорухів, які становлять основу дії; на рівні вивчення особливостей окремого акту (дії); на рівні цілісної діяльності.

Методи вивчення емоційної сфери суб'єкта. Фізіологічні показники емоційних станів та їх діагностика. Методи дослідження особливостей психоемоційної сфери за суб'єктивними показниками. Недоліки цього експериментального підходу.

Тема 6. Дослідження особливостей індивідуально-психологічних властивостей особистості

Знайомство з процедурою проведення методу «Репертуарних решіток» Дж. Келлі. Реконструювання та дослідження системи особистісних конструктів. Знайомство зі схемою проведення, обробки та інтерпретування результатів однофакторного аналізу.

Метод семантичного диференціала. Особистісний семантичний диференціал. Складання, проведення, обробка й інтерпретація методики «казковий» семантичний диференціал (варіанта особистісного методу семантичного диференціала). Знайомство із процедурою факторного аналізу, із принципами графічного зображення «суб'єктивного семантичного простору».

Проективні методики дослідження особистості (аналізу ранніх спогад А. Адлера, аналіз малюнків та ін.). Виділення основних кількісних показників; складання шкал оцінювання. Знайомство з процедурами кількісної обробки продуктів діяльності, серед яких:

- 1) експертне оцінювання по запропонованих шкалах;
- 2) суб'єктивне оцінювання.

Знайомство з послідовністю аналізу психологічних характеристик за проективною методикою. Визначення переваг та обмежень проективного напрямку психодіагностичного дослідження особистості, знайомство з основними категоріями якісного й кількісного аналізу. Формування вимог до процедури одержання продуктів діяльності.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна
компетентність (ІК)

Загальні
компетентності (ЗК)

Здатність розв'язувати типові (для молодшого бакалавра з психології) та складні (для бакалавра з психології) спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові)
компетентності (ФК)

СК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК06. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати,

	<p>формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК08. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність (для молодшого бакалавра з психології); здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) (для бакалавра з психології).</p> <p>СК09. Здатність дотримуватися норм професійної етики (для молодшого бакалавра з психології); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту (для бакалавра з психології).</p> <p>СК10. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для молодшого бакалавра з психології); здатність дотримуватися норм професійної етики (для бакалавра з психології).</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для бакалавра з психології).</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПР01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми (для молодшого бакалавра з психології). Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (для бакалавра з психології).</p> <p>ПР02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців та нефаківців.</p> <p>ПР09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументовувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Скласти та реалізувати програму просвітницьких дій у формі лекцій,</p>

бесід, круглих столів, ігор, тощо, відповідно до вимог замовника (для молодшого бакалавра з психології); складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (для бакалавра з психології).

ПР12. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності (для молодшого бакалавра з психології); складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника (для бакалавра з психології).

ПР13. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (для молодшого бакалавра з психології); взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно - вікові відмінності (для бакалавра з психології).

ПР14. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для молодшого бакалавра з психології); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі, демонструвати лідерські якості (для бакалавра з психології).

ПР15. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (для молодшого бакалавра з психології); відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для бакалавра з психології).

ПР16. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (для молодшого бакалавра з психології); знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (для бакалавра з психології).

ПР17. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) (для молодшого бакалавра з психології); демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (для бакалавра з психології).

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) (для бакалавра з психології).

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті)
II семестр:	Тема 1. Специфіка методів психологічного дослідження 1. Специфіка методів дослідження в	Лекція (8 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1 - 6 додаткова: 9-12, 15, 16

II семестр	<p>психологічному дослідженні.</p> <p>2. Множинність класифікацій психологічних методів. Класифікація методів психологічного дослідження Б.Г. Ананьєва.</p> <p>3. Три основні напрями психодіагностичного дослідження особистості: об'єктивний, суб'єктивний та проєктивний.</p> <p>4. Специфіка об'єктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.</p> <p>5. Специфіка суб'єктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.</p> <p>6. Специфіка проєктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.</p>	<p>Семінарське заняття (6 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE</p>	<p>1) Лабораторні роботи:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Опитування як метод збору даних. Види та етапи опитування.2. Основні класифікації видів питань. Вибір форми питання.3. Загальні правила формулювання питань. Правила порядку слідування питань.4. Основні правила складання анкети.5. Складання групової анкети і її аналіз.6. Збір групових даних. Аналіз первинних даних, зібраних за допомогою анкети.7. Особливості проведення інтерв'ю.8. Загальні відомості про метод інтерв'ю.9. Метод спостереження. Особливості складання програми спостереження. <p>2) Скласти власну анкету, використовуючи структуру техніки поетапного розгортання питання Р. Геллапа.</p> <p>3) Провести первинний аналіз даних групового протоколу: підрахунок кількості виборів кожного варіанту відповіді з кожного питання (середній бал або відсоток вибору).</p> <p>4) Скласти план інтерв'ю, на основі власної анкети.</p> <p>5) Розробити власну програму спостереження за обраною тематикою.</p>
II семестр	<p>Тема 2. Дослідження особливостей відчуття та сприйняття</p> <p>1. Класичні методи дослідження значень абсолютних та диференціальних порогів: методи „мінімальних змін“, „постійних подразників“ та „середньої оцінки“. Визначення умов, які впливають на значення порогів.</p>	<p>Лекція (2 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE</p>	<p>Опрацювання літератури: основна: 1-6 додаткова: 1, 2, 9-13, 15, 16.</p>
II семестр	<p>2. Основні закони психофізики. Основні методи та прийоми дослідження константності та предметності сприйняття.</p> <p>3. Два основних метода дослідження об'єму сприйняття: повного та часткового відтворення інформації.</p> <p>4. Визначення основного прийому дослідження перцептогенезу.</p> <p>5. Основні методи вивчення особливостей сприйняття часу: метод відтворення певного проміжку часу; метод абсолютної оцінки; оцінка за методом порівняння; оцінка за</p>	<p>Семінарське заняття (2 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE</p>	<p>1) Лабораторні роботи:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Дослідження процесу відчуття.2. Дослідження особливостей процесу сприйняття.3. Вивчення особливостей і властивостей процесу уявлення.

	методом продукування. Основні прийоми вивчення сприйняття часової послідовності подій. Основні закономірності сприйняття часу		
II семестр	Тема 3. Дослідження особливостей уваги та пам'яті	Лекція (2 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1-6 додаткова: 1, 2, 6, 9-13, 15, 16.
II семестр	1. Експериментальні методи дослідження особливостей процесів пам'яті.	Семінарське заняття (12 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE	1) Лабораторні роботи: 1. Вимір обсягу короткочасної пам'яті. 2. Вивчення особливостей процесів відтворення і запам'ятовування інформації. 3. Вивчення властивостей процесу уваги і пам'яті. 4. Дослідження обсягу, стійкості, концентрації уваги. 5. Вивчення властивостей переключення і розподілу уваги. Методи дослідження представлень.
II семестр	2. Аналіз особливостей процесу запам'ятовування, відтворення та впізнання, зберігання інформації у пам'яті. Основні прийоми аналізу опосередкованих форм запам'ятання інформації. 3. Основні властивості процесу уваги.		
II семестр	Тема 4. Дослідження особливостей мислення та уяви	Лекція (2 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1-6 додаткова: 1, 2, 8-13, 15, 16.
II семестр	1. Класифікація підходів дослідження розумового процесу. 2. Методи визначення процесу розуміння тексту. 3. Експериментально-психологічні методи дослідження мови (мовлення).	Семінарське заняття (8 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE	1) Лабораторні роботи: 1. Дослідження процесу уяви. 2. Вивчення особливостей творчої уяви. 3. Методи дослідження процесів розуміння і мислення. 4. Дослідження особливостей розумового процесу. 5. Дослідження особливостей мовних мисленневих процесів.
II семестр	Тема 5. Дослідження особливостей емоційно-вольової сфери	Лекція (2 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1-6 додаткова: 1, 2, 3-5, 9-13, 15, 16.
II семестр	1. Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів діяльності. 2. Визначення основних показників дослідження рухової активності та їх психологічного змісту 3. Методи вивчення емоційної сфери суб'єкта.	Семінарське заняття (6 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE	1) Лабораторні роботи: 1. Дослідження емоційної сфери особистості. 2. Дослідження волі як системи саморегулювання 3. Особливості мотиваційної сфери особистості
II семестр	Тема 6. Дослідження особливостей індивідуально-психологічних	Лекція (2 год), аудиторна, ZOOM, MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 1-6 додаткова: 1, 2, 8-13, 15, 16.

II семестр	властивостей особистості 1. Реконструювання та дослідження системи особистісних конструктив. 2. Метод семантичного диференціала. 3. Проективні методики дослідження особистості.	Семінарське заняття (2 год), аудиторне, ZOOM, MOODLE	1) Лабораторні роботи: 1. Вивчення темпераменту особистості. 2. Дослідження структури особистості.
------------	--	--	--

Ряд питань дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи необхідно виконати наступні завдання.

1. Розробити влану анкету. Провести дослідження на 10 особах. Оформити результати в електронному вигляді.
2. Підготувати усі лабораторні роботи та надати самозвіти в електронному вигляді.
3. Провести психологічне дослідження з виміру психологічного процесу (на вибір студента) на 1 досліджуваному. Оформити результати в електронному вигляді.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Туриніна О.Л. Практикум з психології. Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2007.- 328 с: іл. **(Ресурс Internet)**.
2. Практикум із загальної психології: робочий зошит. Методичні рекомендації до лабораторних занять з курсу «Практикум із загальної психології». У 2-х частинах / Укладачі: Портницька Н.Ф., Гречуха І.А., Литвинчук А.І., Можаровська Т.В., Хоменко Н.В./ За редакцією Портницької Н.Ф. – Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2016. – 270 с. . **(Ресурс Internet)**.
3. Моначин І.Л. Зошит для лабораторних робіт з курсу «Практикум з загальної психології» для студентів заочної форми навчання спеціальності «Психологія».- Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015.- 88 с. . **(Ресурс Internet)**.
4. Методичні вказівки щодо практичних і самостійних робіт з навчальної дисципліни «Практикум з загальної психології» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 053 «Психологія» освітнього ступенч «Бакалавр»/ Укладач: Р.М. Білоус. – Кременчук, 2019.- 50 с. . **(Ресурс Internet)**.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. «Словарь-справочник по психологической диагностике. - К.: Наукова думка, 1989.
2. Чумак О. О. Загальна психологія: навчальний посібник для організації навчальної роботи з курсу загальної психології для студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» психологічних і неспсихологічних спеціальностей / О. А. Чумак ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. - Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013, 382 с.
3. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007. 968 с
4. Загальна психологія: Навч. посібник / за ред. Л. Долинської, О. Скрипченко. – К., 1999. – 463 с.
5. Загальна психологія / За заг. ред. С.Д. Максименка. Підручник. – Вінниця, 2004. – 704 с.
6. Загальна психологія. Підручник / Р.В. Павелків К, 2013. - 576 с.
7. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. - К.: Вища школа, 2004 - 487 с.
8. Психологія / За ред. Ю. Л. Трофімова - К.: Либідь, 1999.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Світова цифрова бібліотека [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.loc.gov>
2. Цифрова бібліотека тематичних текстових збірок [Електронний ресурс]- Режим доступа: <https://www.twirpx.com>

3. Національна бібліотечка України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс] Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ASK&P21DBN=ASK&S21CNR=20&Z21ID=
4. Europeana Collections [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.europeana.eu/portal>
5. Електронна бібліотека <https://www.koob.ru/>
6. Портал психологічних журналів <https://psyjournals.ru/>
7. Цифрова колекція НАУКМА <https://dlib.ukma.edu.ua/collections/show/3>
8. Електронна бібліотека НАПН України <http://lib.iitta.gov.ua/>
9. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://tinurl.com/v589vity>
10. TED «ідеї, що варті поширення» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.ted.com/>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Одінцова А.М. Теоретичні підходи до розуміння свідомості та її структури // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної АПН України [за ред. С. Д. Максименка]. Т. XIV, част. 3 – К., 2012. – С. 246–252.
2. Одінцова А.М. Психологічні тенденції особистісних проявів студентів із різними типами життєвих ролей // Психологічні перспективи. Вип. 23 – Луцьк, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. – С. 238–251.
3. Одінцова А.М. Психологічний потенціал казки як методу розвитку життєвої ролі // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. – Вип. 1. – Т. 1. – Херсон, 2014. – С. 69–73.
4. Одінцова А.М. Метод казкоаналізу в дослідженні етнічної ідентичності // East European Journal of Psycholinguistics. – Lutsk : Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2015. – Vol. 2, No 2. – P. 135-144.
5. Одінцова А.М. Побудова семантичного простору при дослідженні репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості // International Scientific-Practical Conference Actual questions and problems of development of social sciences : Conference Proceedings – Kielce : Holy Cross University, 2016. – P. 65–67.
6. Одінцова А.М. Психолінгвістичні маркери мовлення осіб у різних емоційно-психічних станах // Психологічні перспективи. Вип. 29 – Луцьк, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017. – С. 280–290.
7. Яцюк А.М. Арт-терапія, як психологічний інструмент в роботі з дітьми різного віку // Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості. Зб. наук. праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Херсон, 26-27 вересня 2019 р.) [Електронний ресурс] / ред. колегія: О.Є. Блинова, Н.І. Тавровецька (відп. за випуск). – Херсон: ФОП Вишемирський В. С., 2019. – С. 379-381.
8. Яцюк А.М., Калінчева Р.Е. Психолінгвістичні маркери макіавеллістичної особистості // Психологія і особистість : наук. журн. / ред. кол. В. Й. Бочелюк, К. В. Седих, І. Г. Тітов та ін. – Полтава – Київ: ПНПУ ім. В. Г. Короленка; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2020 – Вип. 1 (17) – С. 132-144.

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Курс «Практикум з загальної психології» є логічно пов'язаним із курсом «Загальна психологія». Зміст курсу припускає знайомство з прикладними методами дослідження психічних процесів, функцій, особливостей людини. Вивчення даної дисципліни дозволяє сформувати в студентів наукове розуміння основного завдання психологічної науки, що складається у встановленні об'єктивних закономірностей психічного життя, за допомогою використання об'єктивних методів. Студенти знайомляться із основними вимогами до процедури організації, проведення, обробки й інтерпретації результатів дослідження особливостей особистості. У них формується розуміння суті наукового пізнання, принципів і закономірностей розвитку й функціонування таких складних психічних явищ як особистість. Практикум складається із серії лабораторних робіт, у ході виконання яких формуються навички й уміння проведення дослідження структурних компонентів та особливостей функціонування та прояву особистісних якостей. Знання основних закономірностей розвитку особистості є необхідним елементом пізнання самого себе, власного психічного життя.

Результати освоєння даного курсу припускають знання студентами основних психологічних категорій і понять, теоретичних підходів до вивчення людини як суб'єкта діяльності й пізнання, основних експериментальних шляхів рішення ключових проблем загальної психології, закономірностей становлення й розвитку особистості, індивідуально-психологічних особливостей людини, емоційно-вольової, мотиваційної і когнітивної сфер, структури особистості, місця й ролі процесів пізнання й самопізнання в психічному розвитку людини.

Зміст курсу «Практикум із загальної психології» пов'язаний з основними дисциплінами, що викладаються студентам спеціальності психологія. Сформована система знань та вмінь є необхідною для засвоєння змісту таких дисциплін: «Соціальна психологія», «Вікова психологія», «Експериментальна психологія», «Патопсихологія», «Диференційна психологія» та ін.

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	18	8
Семинарські		6

	36	
Самостійна робота студента (СРС)	81	121
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	–	–

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т. ч.:		
оцінювання під час семінарських занять	40	40
виконання індивідуальної роботи		
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10
Іспит	50	50
Підсумковий контроль (іспит)	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття (як лекційні, так і семінарські), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу;
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою семінарські завдання;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці, в тому числі використання, завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

- *вербальні/словесні* (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- *наочні* (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- *практичні* (різні види практичних завдань згідно теми семінарських занять);
- *пояснювально-ілюстративний*, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- *метод проблемного викладу*;
- *дослідницький*.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

[Coursera](#) – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує

сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій:

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

Стаття 42. Академічна доброчесність ЗАКОН УКРАЇНИ Про освіту

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій - протокол № 1 від 02.09.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних наук

Протокол № 1 від 02.09. 2022року

Завідувач кафедри

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № 1 від 20.09. 2022 року

Голова науково-методичної ради

Анастасія ЯЦЮК

Валентина ШАЙКАН

Валентин ОРЛОВ